

GUIDE FÖR ARRANGÖRER

PARASPORT
ALPINT

Innehåll

Innehåll	1
Hur fungerar Parasport?	2
KLASSIFICERING.....	2
TÄVLINGSKLASSER	2
REGELVERK.....	3
Handbok för arrangörer	4
SANKTIONSANSÖKAN.....	4
INBJUDAN.....	4
ANMÄLAN.....	4
LICENS	4
TÄVLINGSKLASSER	5
ARENAN	6
BANOR OCH DISCIPLINER.....	6
STARTORDNING OCH TIDTAGNING	7
RÅD & TIPS	8
LYCKA TILL MED ERT TÄVLINGSARRANGEMANG!	9
.....	10

Inkludering av skidåkare med funktionsnedsättning i alpintävlingar

Hur fungerar Parasport?

KLASSIFICERING

Klassificering är en väldigt viktig del inom parasport, utan den är det omöjligt att tävla på lika villkor. Målet med klassificering är att funktionsnedsättningen ska ha minsta möjliga påverkan på resultaten vid idrottsutövande.

Nationellt sker klassificering i samband med licensansökan. Varje idrott har ett eget klassificeringssystem med kriterier för vad som är *minsta funktionsnedsättning*, och man blir tilldelad en sportklass utifrån graden av funktionsnedsättning och hur den påverkar skidåkningen. Det är Svenska Parasportförbundet och Sveriges Paralympiska Kommitté (Parasport Sverige) som utfärdar nationella licenser och tilldelar den aktive sin sportklass. Mer om olika sportklasser går att läsa här: <https://www.parasport.se/trana-och-tavla/idrotter/alpin-skidakning/klassificering>.

TÄVLINGSKLASSER

Nationellt tävlar man inte i separata tävlingsklasser för varje sportklass, utan sammanslagning sker till fyra olika tävlingsklasser; en klass för stående åkare med rörelsenedsättning (R/LW 1-9), en klass för sittande åkare med rörelsenedsättning (R/LW10-12), en klass för åkare med synnedsättning (SB1-B3) och en klass för åkare med intellektuell funktionsnedsättning (I).

Det nationella systemet bygger på det internationella, vilket innebär att det fungerar på ett liknande sätt när man sedan kommer ut och tävlar internationellt. Det är sedan 1 juli 2022 FIS som ansvarar för paraalpint på internationell nivå. Där fungerar klasserna för åkare med syn- och rörelsenedsättning på så sätt att en åkare beroende på sin sportklass får ett procentuellt avdrag på sin faktiska tävlingstid, så kallad faktor, i syfte att kunna tävla på lika villkor mot varandra oavsett grad av funktionsnedsättning. Exempelvis beräknas slutresultatet i slalom för en åkare i sportklassen B1 med en faktor på 0,5578 av den faktiska åktiden, i jämförelse med en åkare i klassen B2 där slutresultatet beräknas på faktorn 0,7986 av den faktiska åktiden¹. På detta sätt kan åkare med olika grad av funktionsnedsättning tävla mot varandra på ett så rättvist sätt som möjligt. Mer om detta går att läsa på FIS hemsida.

Åkare med intellektuell funktionsnedsättning kan i dagsläget inte tävla internationellt i tävlingar sanktionerade av FIS, utan endast i tävlingar som arrangeras av de internationella organisationerna Virtus eller Special Olympics, däremot går det bra att tävla på nationell och lokal/regional nivå.

¹ FIS Para Alpine Skiing Factors List Season 2023/2024

REGELVERK

Utöver Svenska Skidförbundets tävlingsregler finns även Parasport Sveriges allmänna tävlingsbestämmelser samt särskilda tävlingsbestämmelser för alpin skidåkning att ta hänsyn till vid nationella arrangemang. Dessa går att finna i sin helhet på Parasport Sveriges hemsida; www.parasport.se.

Vill man få en fördjupad förståelse finns också FIS internationella regelverk gällande para-alpint att ta stöd av: <https://www.fis-ski.com/en/para-snowsports/para-alpine/documents>.

Vid tävlingar för åkare med intellektuell funktionsnedsättning finns utöver våra nationella regelverk även Virtus regelverk samt Special Olympics regelverk:

Virtus: [Microsoft Word - 7.8 Sport & Virtus Championship Specification 2020 - Nordic & Alpine Skiing.doc\(secureserver.net\)](https://www.secureserver.net/microsoft-word-7.8-sport-virtus-championship-specification-2020-nordic-alpine-skiing.doc)

Special Olympics: https://media.specialolympics.org/resources/sports-essentials/sport-rules/Sports-Essentials-Alpine-Skiing-Rules-2022.pdf?_ga=2.85650266.29413750.1684913083-526975027.1641205332.

Handbok för arrangörer

Denna guide är framtagen som ett stöd för tävlingsarrangörer för att kunna skapa bästa möjliga tävlingsmöjligheter för personer med funktionsnedsättning. Idag finns få möjligheter för personer med funktionsnedsättning att tävla, men genom att bjuda in och öppna upp fler tävlingar och visa att möjligheten finns kommer fler att hitta till idrotten. Med sunt förnuft kommer man långt!

SANKTIONANSÖKAN

Precis som i vanliga fall görs sanktionsansökan för tävlingen om så krävs till Svenska Skidförbundet via SSF-TA. Gör gärna en sanktionsansökan även till Parasport Sverige, så att förbundet kan sprida arrangemanget i egna kanaler såsom Parasportkalendern samt till kommunikationsteam, idrottskommitté och andra som har nytta av att ha kännedom om tävlingen.

För SM eller internationella tävlingar är sanktionsansökan hos Parasport Sverige obligatoriskt, och ska då skickas in senast två månader innan tävlingsstart. Mer information om Parasportsanktionerade tävlingar och hur man gör en ansökan finns på Parasport Sveriges hemsida:

<https://www.parasport.se/trana-och-tavla/arrangera-tavling>.

INBJUDAN

I inbjudan bör det tydligt framgå att det finns klasser för personer med funktionsnedsättning (s.k. Paraklass) och vilken eller vilka målgrupper (synnedsättning, rörelsenedsättning och/eller intellektuell funktionsnedsättning). Målgrupp, klassindelning, discipliner och annan information ska anges på samma sätt som för övriga klasser.

För aktiva med synnedsättning som åker med guide behöver information om hur anmälan av guiden går till finnas med i inbjudan. Görs detta via anmälningsystemet, eller manuellt via e-post eller telefon till arrangören?

ANMÄLAN

Arrangören behöver säkerställa att de aktuella klasser som ingår i tävlingen och finns med i inbjudan, även finns tillgängliga för anmälan. I SSF-TA väljs "Öppen klass" som sedan döps om utifrån tävlingsklasserna specificerade på nästa sida. Anmälan av guide för en aktiv med synnedsättning görs enligt information i inbjudan.

LICENS

Utöver Svenska Skidförbundets bestämmelser gällande licenser för en aktiv krävs även att licens från Parasport Sverige innehåses av den aktive för att tävla i Paraklass vid tävlingar på mästerskapsnivå. För tävlingar under mästerskapsnivå väljer arrangören själv om licens från Parasportförbundet krävs eller ej, i förekommande fall bör detta framgå av inbjudan.

TÄVLINGSKLASSER

För alpintävlingar med paraklass rekommenderar Parasport Sveriges Alpina kommitté nedanstående benämningar. Uppdelning av åldersklasser är inte nödvändigt men kan göras vid många deltagare. Samma gäller vid uppdelning av damer och herrar; vid lågt antal deltagande är det bättre att slå ihop damer och herrar till en klass.

Paraklass Synnedsättning (S-B1-3)

H/D 17-

H/D -16

Paraklass Rörelsenedsättning, stående åkare (R-LW1-9)

H/D 17-

H/D -16

Paraklass Rörelsenedsättning, sittande åkare (R-LW10-12)

H/D 17-

H/D -16

Paraklass Intellectuell funktionsnedsättning (I)

H/D 17-

H/D -16

Öppen paraklass

Som arrangör kan man även välja att ha en öppen klass för paraåkare i tillägg till ovanstående klasser. Denna klass öppnar upp för åkare som ännu inte har paralicens/klassificering och för andra typer av funktionsnedsättningar som inte faller inom ramen för de olika sportklasser en nationell klassificering leder till, exempelvis kortväxthet eller olika NPF-diagnoser. Här kan man även välja att starta med en medåkare.

I Svenska Skidförbundets TA-system finns inte alternativet "paraklasser" att välja som förval, utan behöver läggas upp som öppna klasser. Där kan man med fördel välja att döpa om dessa för att förtydliga vilken klass det handlar om, alternativt använda kortare benämningar som tex "Para stå", "Para sittande", "Para synnedsättning", "Para intellektuell FN" och "Para öppen".

På Parasport Sveriges hemsida går det att läsa mer om vilka typer av funktionsnedsättningar som är klassningsbara internationellt; <https://www.parasport.se/trana-och-tavla/idrotter/alpin-skidakning/klassificering>.

ARENAN

Tänk på att arenaområdet behöver vara tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Kommer en sitski-åkare in och ut på arenan på ett lätt sätt? Kan man ta sig in och ut med sitski, eller behöver man byta till rullstol för att ta sig mellan parkering och skidområde? Det är bra om det finns en plats där rullstolar kan förvaras under tävling utan att dynorna blir blöta vid eventuell nederbörd. Finns det tillgång till handikapptoiletter på arenaområdet? Finns handikapparkeringar utmärkta i nära anslutning till arenaområdet? Se över samtliga lokaler såsom sekretariat, vallabodar och eventuella omklädningsrum så att de är tillgängliga för en person i rullstol. Är dörrposterna in till lokalerna tillräckligt breda? Är ingångarna i markplan eller är det trappsteg för att ta sig in? I många fall kan denna form av hinder enkelt avhjälpas med hjälp av portabla ramper. Kan en sitskiåkare ta sig till liften på egen hand, och fungerar liften för en person i sitski?

Besök gärna Parasport Sveriges hemsida där olika manualer och checklistor runt tillgänglighet finns för nedladdning: <https://www.parasport.se/kompetensstod/samlat-kompetensstod/tillganglighet>.

BANOR OCH DISCIPLINER

Stående åkare med rörelsenedsättning eller åkare med synnedsättning samt sittande åker samma banor som övriga åkare i samma åldersklass. Åkare med intellektuell funktionsnedsättning åker med fördel lite enklare banor (barn/ungdomsbanor) i samtliga åldersklasser.

Startgrindens höjd ska vara 40 cm för stående åkare och åkare med synnedsättning precis som för åkare utan funktionsnedsättning, men bör höjas till 80 cm för sittande åkare om möjlighet finns. Gaten bör vara 80 cm bred och så plan som möjligt. Tänk också på att det måste finnas plats för en eventuell guide utanför startgrinden i klassen för synnedsättning.

Om banan sätts med A-käpp i slalom behöver sitski-åkare informeras om detta då de normalt kör B-käpp internationellt.

Tänk på att utforma målområdet med exit så att en sitski-åkare kan glida ut ur målområdet utan att behöva ta sig uppför.

Är det få para-åkare kan man med fördel starta dessa i ordinarie startfält i stället för att ordna separata klasser.

Internationellt tävlar personer med syn- eller rörelsenedsättning i samma discipliner som personer utan funktionsnedsättning; slalom, storslalom, super-G, störtlopp och alpin kombination. Åkare med intellektuell funktionsnedsättning tävlar i slalom, storslalom och Super-G på internationell nivå. Samma discipliner fungerar nationellt.

STARTORDNING OCH TIDTAGNING

Parasport Sveriges alpina kommitté rekommenderar att Paraklass synnedsättning startar först, följt av stående åkare och sist sittande åkare. Banan bör vara så hasad och slät som möjligt för åkare med synnedsättning och därav startar dessa först, detta är för att det ska vara så lite slag och liknande som möjligt i banan för dessa åkare.

Om en utövare i Paraklass Synnedsättning behöver åka med guide, bör guiden åka med guideväst (gul nummerlapp märkt med "G" eller "Guide" i stället för startnummer), för att uppmärksamma medtävlande och funktionärer om att vederbörande ingår i startfältet. Guidevästar finns att låna via [Parasport Sveriges alpina kommitté eller utvecklingsdistrikt](#).

Det är viktigt att både speaker och publik är tysta under tiden en aktiv med synnedsättning är i banan.

Priser och/eller medaljer delas ut likvärdigt med övriga klasser. Tänk på att en guide till en aktiv med synnedsättning bör tilldelas samma pris/medalj som den aktive.

På nationell nivå sker tidtagning på samma sätt som övriga klasser, ingen skillnad med så kallad faktor behöver räknas på denna nivå.

RÅD & TIPS

Nedan följer en sammanfattning i punktform, som ni som arrangör med fördel kan använda för att säkerställa ett så tillgängligt tävlingsarrangemang som möjligt!

- Ska sanktionsansökan göras till Parasport Sverige?
- Framgår det av inbjudan vilka parasportklasser som erbjuds?
- Framgår det av inbjudan hur man anmäler sig till parasportklass?
- Framgår det av inbjudan hur man, i förekommande fall, anmäler en guide?
- Behöver de tävlande parasportlicens för att delta? Framgår detta i så fall av inbjudan?
- Är arenaområdet tillgängligt?
- Kommer en sitski-åkare i förekommande fall in och ut på arenan på ett enkelt sätt?
- Tar sig en sitski-åkare ut på skidområdet direkt från bilen, eller behöver denne byta till rullstol för att ta sig mellan parkering och skidområde?
- Kan en sitski-åkare ta sig till liften för egen maskin?

- Kommer en sitski-åkare upp med liften?
- Finns en skyddad förvaringsplats för rullstolar vid eventuellt dåligt väder?
- Finns tillgång till handikaptoalett på arenan?
- Finns handikapparkeringar utmärkta i nära anslutning till arenan?
- Är ytor som exempelvis sekretariat, eventuella vallabodar och omklädningsrum tillgängliga?
- Vilken startordning kommer ni använda för parasportklasserna?
- Finns guidevästar att tillgå i klassen för åkare med synnedsättning i förekommande fall?
- Är starten anpassad för sitski-åkare?
- Är starten anpassad för att en åkare med synnedsättning kan ha med sig guide?
- Går startgrinden att höja/sänka på ett enkelt sätt?
- Är speakern informerad om att inget ljud bör gå ut medan en aktiv med synnedsättning är i banan?

Kontakta gärna Parasport Sveriges alpina kommitté eller utvecklingsdistrikt för ytterligare råd och stöd: <https://www.parasport.se/trana-och-tavla/idrotter/alpin-skidakning/kontakt>.

LYCKA TILL MED ERT TÄVLINGSARRANGEMANG!

PARASPORT /SVERIGE

I samarbete med:

 PARASPORT
/JÄMTLAND-HÄRJEDALEN

 **ALLMÄNNA
ARVSFONDEN**

Svenska Paraspportförbundet och Sveriges Paralympiska Kommitté

Alpina kommittén

Box 110 16, 100 61 Stockholm

E-post: kansli@parasport.se